

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија

<http://fmu.ukim.edu.mk/>

тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

**СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА
ПРОГРАМА ПО ПОПУЛАРНИ
ЖАНРОВИ – БАС**

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО ПОПУЛАРНИ ЖАНРОВИ – БАС

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1П301	Бас 1	I	2	0	6
2.	1П261	Солфеж – популарни жанрови 1	I	2	0	4
3.	1П251	Теорија на музиката со хармонија 1	I	2	0	4
4.	1П101	Ансамбл – популарни жанрови 1	I	2	0	3
5.	1П221	Пијано во контекст 1	I	2	0	4
6.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
9.	1П302	Бас2	I	2	0	6
10.	1П262	Солфеж – популарни жанрови 2	I	2	0	4
11.	1П252	Теорија на музиката со хармонија 2	I	2	0	4
12.	1П102	Ансамбл – популарни жанрови 2	I	2	0	3
13.	1П222	Пијано во контекст 2	I	2	0	4
14.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				32	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1П303	Бас3	III	2	0	6
2.	1П263	Солфеж – популарни жанрови 3	III	2	0	4
3.	1П253	Теорија на музиката со хармонија 3	III	2	0	4
4.	1П103	Ансамбл – популарни жанрови 3	III	2	0	3
5.	1П223	Пијано во контекст 3	III	2	0	4
6.	1П211	Ритам и метрика 1	III	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3

8.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
9.	1П304	Бас4	IV	2	0	6
10.	1П264	Солфеж – популарни жанрови 4	IV	2	0	4
11.	1П254	Теорија на музиката со хармонија 4	IV	2	0	4
12.	1П104	Ансамбл – популарни жанрови 4	IV	2	0	3
13.	1П224	Пијано во контекст 4	IV	2	0	4
14.	1П212	Ритам и метрика 2	IV	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				32	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1П305-22	Бас5	V	2	0	8
2.	1П001	Импровизација 1	V	2	0	5
3.	1П271	Компонирање и аранжирање на популарна музика 1	V	2	0	5
4.	1П105	Ансамбл – популарни жанрови 5	V	2	0	3
5.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.	1П306-22	Бас6	VI	2	0	8
9.	1П002	Импровизација 2	VI	2	0	5
10.	1П272	Компонирање и аранжирање на популарна музика 2	VI	2	0	5
11.	1П106	Ансамбл – популарни жанрови 6	VI	2	0	3
12.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
13.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1П307-22	Бас7	VII	2	0	7
2.	1П003	Импровизација 3	VII	2	0	4
3.	1П273	Компонирање и аранжирање на популарна музика 3	VII	2	0	4
4.	1П107	Ансамбл – популарни жанрови 7	VII	2	0	3
5.	1П291	Музичка продукција 1	VII	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1П308-22	Бас8	VIII	2	0	7
10.	1П004	Импровизација 4	VIII	2	0	4
11.	1П274	Компонирање и аранжирање на популарна музика 4	VIII	2	0	4
12.	1П108	Ансамбл – популарни жанрови 8	VIII	2	0	3
13.	1П292	Музичка продукција 2	VIII	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				32	0	60

Листа на изборни предмети

*листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1Т911	Биг бенд 1 (по избор на наставникот)	I, III, V, VII	4	0	3	ФМУ
2.	1Т912	Биг бенд 2 (по избор на наставникот)	II, IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
3.	1Т913	Биг бенд 3 (по избор на наставникот)	III, V, VII	4	0	3	ФМУ
4.	1Т914	Биг бенд 4 (по избор на наставникот)	IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
5.	1Т915	Биг бенд 5 (по избор на наставникот)	V, VII	4	0	3	ФМУ
6.	1Т916	Биг бенд 6 (по избор на наставникот)	VI, VIII	4	0	3	ФМУ
7.	1Т917	Биг бенд 7 (по избор на наставникот)	VII	4	0	3	ФМУ
8.	1Т918	Биг бенд 8 (по избор на наставникот)	VIII	4	0	3	ФМУ

9.	1И501	Естетика на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И502	Естетика на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И503	Естетика на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
12.	1И504	Естетика на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
13.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
14.	1И312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
15.	1И313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
16.	1И314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
17.	1И309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
18.	1И310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
19.	1И307	Вовед во популарната музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
20.	1И308	Вовед во популарната музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
21.	1Т231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
22.	1Т232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
23.	1Т241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
24.	1Т242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
25.	1Т711	Социологија на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
26.	1Т712	Социологија на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
27.	1Т141	Историја на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
28.	1Т142	Историја на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
29.	1Т143	Историја на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
30.	1Т144	Историја на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
31.	1Т145	Историја на музиката 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
32.	1Т146	Историја на музиката 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ
33.	1И203	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Друга единица на УКИМ
34.	1И204	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Друга единица на УКИМ
35.	1И201	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Друга единица на УКИМ
36.	1И202	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Друга единица на УКИМ
37.	1И211	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
38.	1И212	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
39.	1Т281	Електронска музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
40.	1Т282	Електронска музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ

41.	1Т341	Основи на методологија на научното истражување 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
42.	1Т342	Основи на методологија на научното истражување 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
43.	1И301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
44.	1И302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
45.	1Т441	Теорија на изведбата 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
46.	1Т442	Теорија на изведбата 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
47.	1Т443	Теорија на изведбата 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
48.	1Т444	Теорија на изведбата 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
49.	1Т841	Традиционално пеење 1	I, III, V, VII	1	0	3	ФМУ
50.	1Т842	Традиционално пеење 2	II, IV, VI, VIII	1	0	3	ФМУ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРВА ГОДИНА

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 1			
2.	Код	1П301			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – бас			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.</p>				
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 = 180			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 150 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	150 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
17.4.	Завршен испит			90 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Дурска (мајор) скала од сите стапала во различна ритмика со гудало и пицкато. Тука се свират сите модуси кој ги содржи дурската скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Еден став од шесте свиги на Ј.С.Бах . Се свира на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Блуз прогресија во сите тоналитети, бас линија и импровизација. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Три песни од кои едната е блуз форма другите две се познати стандарди со полесна хармонска прогресија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman.</i> 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж – популарни жанрови 1			
2.	Код	1П261			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар: аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање и повторување поими: - музика, звук, тон, фреквенција, имиња на тонови, тонски систем, ноти, линиски систем, клуч, бележење на тоновите по g и f клуч, тонски систем, основна скала, стапало и степен, основни интервали, траење на тонови, паузи, зголемени нотни вредности, метар, такт, ритам, синкопа, неправилни тонски групи, предтакт - повишени и снижени тонови, хроматски и дијатонски полустепени и цели степени, - Добивање на дурски скали (квинтен круг нагоре и надолу), - Добивање на молски скали, пеење, градење - молдур, миксолидидски молдур, цигански мол, пентатонски, целостепени, хроматски скали, енхармонски тонови, енхармонски скали, динамика, темпо, артикулација, помошни знаци и кратенки. Интервали со вежби во сите тоналитети и сите делови од форма на песна: - Слушање и запишување на сите интервали - Вежби за пеење со сите интервали - Транскрипција во 4/4, 3/4, 6/8 и 12/8, дур и мол (припев, строфа, мост, рефрен, соло)				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90= 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење	90 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		

	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				од 51 до 60 бода	6 (шест)(E)		
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 50% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Mark Harrison	The Contemporary Eartraining Level One book	Harrison Music Education Systems	1994	
		2.	Mark McGrain	Music Notation (Berklee Guide)	Berklee press	1990	
		3.	Mark Harrison	Contemporary Music Theory - Level One: A Complete Harmony and Theory Method for the Pop and Jazz Musician	Harrison Music Education Systems	1995	
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Roberta Radley	The "Real Easy" Ear Training Book	"O'Reilly Media, Inc."	2011	
		2.	Steve Prosser	Essential Ear Training for the Contemporary Musician	Berklee Press	2000	
3.		Bruce E. Arnold	Ear Training One Note Complete	Muse Eek Publishing Company	2006		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на музиката со хармонија 1
2.	Код	1П251
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас,

		Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пееше			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Студентите да се запознаат како со основната, така и со покомплексната теорија и хармонија на цез и популарната музика. - Преку изучување на црковните скали (модуси) и нивна употреба во различни композиции, студентите да стекнат способност да ја чујат, употребат и разликуваат бојата на секој од модусите поединечно. - Студентот да ги изучи покомплексните скали, преку практични примери да препознае каде може да ги употреби и да ги употреби на најкреативен начин. - Да се изучат најупотребуваните каденци во цезот, популарната и современата музика, со цел студентот полесно да ги примени и да направи нивна соодветна замена во конкретна ситуација. - Задавање на различни транскрипции од поедноставни до посложени хармонски прогресии со цел да се развие внатрешниот хармонски слух. - Учење на хармонски прогресии во повеќе тоналитети, со цел студентот лесно да може да свири во различни тоналитети. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Изучување на модуси, во сите тоналитети, - Акордски симболи и нивна употреба, - Каденци кои што се застапени во цезот, популарната и современата музика (дурска, turnaround, молска, проширена, дијатонска каденца), - Три композиции, секоја од нив во два различни тоналитети и функционална анализа на истите, - Транскрипција на познати хармонски прогресии и нивна рехармонизација. 				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, учење дома, практична работа дома/изработка на испитните барања, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30+ 60= 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретско-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување -Нумеричко				
	17.1.	Тестови			85 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (Ф)	

		од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (Е)		
		од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (Д)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (Ц)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (Б)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - потпис - студентот кој во тековниот семестар освоил од 25 до 50.9 бода полага завршен испит кој се состои од: <p>1. Теоретско-практичен тест во кој е опфатено целото обработено градиво</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови , самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mark Levine	<i>The Jazz Theory Book</i>	Sher Music Company, USA	1995
	2.	Paul Schmeling	<i>Berklee Music Theory Book 1, 2</i>	Hal Leonard Corporation	2011
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 1			
2.	Код	1П101			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеене			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3

8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретативно насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирање.			
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции, аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства			
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови
		15.2	Вежби, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови
		16.2	Самостојни задачи	/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано во контекст I			
2.	Код	1П221			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Доц. м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и совладување на основните елементи на свирењето на пијано: базични технички вештини, ритам и пулс, мауелна независност и координација, педал, артикулација, динамика, фразирање, музички израз и разбирање, читање на пијанистичката нотацијата и фактура. Користење на стекнатите знаења и вештини во процесот на изучување и совладување на предметните програми на сите теоретските и изведувачки дисциплини застапени во студиската програма: солфеж, теорија и хармонија, компонирање и аранжирање, импровизација итн. Оспособување на студентите самостојно да го користат пијаното како средство за запознавање, анализирање и интерпретирање на композициите од областа на популарните жанрови.				
11.	Содржина на предметната програма: Поставка на раце; читање на нотација во две петтолинија (виолински и бас клуч); основи на скали, модуси и блуз скала; три и четиригласно поставување на акорди (chord voicings) и водење на гласови според класична и џез				

	хармонија и полифонија; основни акордски цез прогресии (каденци) II-V-I (дурски и молски), I-VI-II-V (дурски и молски) и замена на стапала; основи на пијано придружба (comping, complementing);					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	/		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			90 бодови (завршен испит)	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: √Цез прогресии (каденци) II-V-I (дурски и молски), I-VI-II-V (дурски и молски) и замена на стапала; √Композиција која содржи три и четиригласно поставување на акорди (chord voicings), изведена во улога на пијано придружба (comping, complementing), без главната мелодија од темата; √Техничка вежба (блуз скала или модус) во паралелно движење нагоре и надолу во две октави со двете раце;			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Mark Levine	The Jazz Piano Book	Sher Music Co.	1989	
		2.	Ray Santisi	Berklee Jazz Piano	Berklee Press	2009	
		3.	Various authors	The Big Book of Jazz	Hal Leonard	1992	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Paul Schmeling	Berklee Music Theory	Berklee Press	2011	
		2.	Various authors	Piano for Beginners (Sixth edition)	Imagine Publishing Ltd.	2016	
		3.	/	/	/	/	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 2				
2.	Код	1П302				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Популарни жанрови – бас				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 1 – популарни жанрови				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучава и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.					
11.	Содржина на предметната програма: Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.					
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 = 180				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 150 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава			30 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			/ часови
		16.2	Самостојни задачи			/ часови

		16.3	Домашно учење (вежбање)			150 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко						
	17.1.	Тестови			/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
	17.4.	Завршен испит			90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Хармонски мол скалата од сите стапала во различна ритмика со гудало и пицикато. Тука се свират сите модуси кој ги содржи дурската скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах. Се свири на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Блуз прогресија во сите тоналитети, бас линија и импровизација. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Три песни од кои едната е блуз форма другите две се познати стандарди со полесна хармонска прогресија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman</i>. 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.				
		2.					
		3.					
22.2	Дополнителна литература						
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година		

		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж – популарни жанрови 2				
2.	Код	1П262				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж – популарни жанрови 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.					
11.	Содржина на предметната програма: Тренирање мелодиски слух Добивање, слушање и пишување дурски, молски, зголемени и намалени квинтакорди Вежби за пеење со разложени дурски, молски, зголемени и намалени квинтакорди Транскрипција на поп, рок, џез и блуз песна (вокална линија).					
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 = 120				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3	Домашно учење	90 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови				90 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови

	17.3.	Активност и учество				10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)	
					од 51 до 60 бода	6 (шест)(E)	
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 50% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата				Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред.б р/ј	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Mark Harrison	<i>CONTEMPORARY EARTRAINING LEVEL ONE AUDIO (CD-PACK)</i>	Harrison Music Education Systems	1998	
		2.	Mark McGrain	Music Notation (Berklee Guide)	Berklee press	1990	
		3.	Mark Harrison	Contemporary Music Theory - Level One: A Complete Harmony and Theory Method for the Pop and Jazz Musician	Harrison Music Education Systems	1995	
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред.б р/ј	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Roberta Radley	The "Real Easy" Ear Training Book	"O'Reilly Media, Inc."	2011	
		2.	Steve Prosser	Essential Ear Training for the Contemporary Musician	Berklee Press	2000	
3.		Bruce E. Arnold	Ear Training One Note Complete	Muse Eek Publishing Company	2006		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на музиката со хармонија 2
2.	Код	1П252
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пење
4.	Организатор на студиската програма	Факултет за музичка уметност – Скопје

	(единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Теорија на музика со хармонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Студентите да се запознаат како со основната, така и со покомплексната теорија и хармонија на цез и популарната музика. - Преку изучување на црковните скали (модуси) и нивна употреба во различни композиции, студентите да стекнат способност да ја чујат, употребат и разликуваат бојата на секој од модусите поединечно. - Студентот да ги изучи покомплексните скали, преку практични примери да препознае каде може да ги употреби и да ги употреби на најкреативен начин. - Да се изучат најупотребуваните каденци во цезот, популарната и современата музика, со цел студентот полесно да ги примени и да направи нивна соодветна замена во конкретна ситуација. - Задавање на различни транскрипции од поедноставни до посложени хармонски прогресии со цел да се развие внатрешниот хармонски слух. - Учење на хармонски прогресии во повеќе тоналитети, со цел студентот лесно да може да свири во различни тоналитети. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Анализа на 12 такта блуз хармонија и нивна рехармонизација, - Мелодиски мол со сите модуси произлезени од него – фригиски #13, лидиски аугментед, лидиски доминант, локриски #2 и алтериран. - Три композиции, секоја од нив во два различни тоналитети и функционална анализа на истите. - Транскрипција на познати хармонски прогресии и нивна рехармонизација. 				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, учење дома, практична работа дома/изработка на испитните барања, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30+ 60= 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретско-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	
17.	Начин на оценување -Нумеричко				
	17.1.	Тестови	85 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/бодови		

	17.3.	Активност и учество			15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50.9 бода	5 (пет) (Ф)		
				од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (Е)		
				од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (Д)		
				од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (Ц)		
				од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (Б)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - потпис - студентот кој во тековниот семестар освоил од 25 до 50.9 бода полага завршен испит во мајско-јунската сесија кој се состои од: <p>1. Теоретско-практичен тест во кој е опфатено целото обработено градиво</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анкетни листови , самоевалуација			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Mark Levine	<i>The Jazz Theory Book</i>	Sher Music Company, USA	1995	
		2.	Paul Schmeling	<i>Berklee Music Theory Book 1, 2</i>	Hal Leonard Corporation	2011	
	2.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
	3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 2
2.	Код	1П102
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас,

		Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретативно насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.				
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции/аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблиите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано во контекст 2			
2.	Код	1П222			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Доц. м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано во контекст 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проширување на стекнатите вештини поврзани со основните елементи на свирење на пијано и продлабочување на стекнатите знаења преку поелаборирана фактура, карактерно фразирање, динамика, изучување на различни стилови на изведба. Користење на стекнатите знаења и вештини во процесот на изучување и совладување на предметните програми на				

	сите теоретските и изведувачки дисциплини застапени во студиската програма: солфеж, теорија и хармонија, компонирање и аранжирање, импровизација итн. Оспособување на студентите самостојно да го користат пијаното како средство за запознавање, анализирање и интерпретирање на композициите од областа на популарните жанрови.			
11.	Содржина на предметната програма: Основи на мелодиско изразување; блуз прогресија (12-bar Blues) во основна форма и со заменски акорди; основи на движечки басови линии (walking bass); елаборирана придружба во интеракција со главната мелодија (comping, complementing); истовремено свирење на мелодија во десната рака и придружба во левата рака; четиригласно поставување на нонакорди и петгласно поставување на акорди по кварта (5-part fourth voicings);			
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	90 бодови (завршен испит)	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: √Блуз прогресија (12-bar Blues); √Композиција која содржи мелодија во десната рака и придружба во левата рака; √Техничка вежба – движечка басова линија (walking bass) во левата рака и акордска придружба во десната рака;		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mark Levine	The Jazz Piano Book	Sher Music Co.	1989
		2.	Ray Santisi	Berklee Jazz Piano	Berklee Press	2009
	3.	Various authors	The Big Book of Jazz	Hal Leonard	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mark Harrison	Blues Piano	Hal Leonard	2003
		2.	Paul Schmeling	Berklee Music Theory	Berklee Press	2011
3.	/	/	/	/		

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 3			
2.	Код	1П303			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Популарни жанрови – бас			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 2 – популарни жанрови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.				
11.	Содржина на предметната програма: Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.				
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 = 180			

14.	Распределба на расположивото време		30 + 150 = 180		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава	30 часови
			15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови
			16.2	Самостојни задачи	/ часови
			16.3	Домашно учење (вежбање)	150 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Мелодиски мол скалата од сите стапала во различна ритмика со гудало и пицикато. Тука се свират сите модуси кој ги содржи дурската скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах. Се свира на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Rhythm Changes прогресија во сите тоналитети, бас линија и импровизација. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Три песни од кои едната е rhythm changes форма другите две се познати стандарди со полесна хармонска прогресија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman.</i> 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач

	1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.				
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж – популарни жанрови 3			
2.	Код	1П263			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж – популарни жанрови 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Четворозвучи и тренирање хармонски слух: Добивање, слушање и пишување на сите видови четворозвучи Вежби за пеење со разложени четворозвучи. Транскрипција на акорди како и вокална линија, пијано, брас и ритам секција и бас линија на песни од латино жанр и мјузикл.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава		30 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа		/ часови

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	/ часови	
			16.3	Домашно учење	90 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 50% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б р/ј	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mark Harrison	The Contemporary Eartraining Level Two book	Harrison Music Education Systems	1998
		2.	Mark McGrain	Music Notation (Berklee Guide)	Berklee press	1990
		3.	Mark Harrison	Contemporary Music Theory - Level Two: A Complete Harmony and Theory Method for the Pop and Jazz Musician	Harrison Music Education Systems	1995
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б р/ј	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roberta Radley	The "Real Easy" Ear Training Book	"O'Reilly Media, Inc."	2011
		2.	Steve Prosser	Essential Ear Training for the Contemporary Musician	Berklee Press	2000
3.		Bruce E. Arnold	Ear Training One Note Complete	Muse Eek Publishing Company	2006	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на музиката со хармонија 3			
2.	Код	1П253			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Теорија на музика со хармонија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Студентите да се запознаат како со основната, така и со покомплексната теорија и хармонија на цез и популарната музика. - Преку изучување на црковните скали (модуси) и нивна употреба во различни композиции, студентите да стекнат способност да ја чујат, употребат и разликуваат бојата на секој од модусите поединечно. - Судентот да ги изучи покомплексните скали, преку практични примери да препознае каде може да ги употреби и да ги употреби на најкреативен начин. - Да се изучат најупотребуваните каденци во цезот, популарната и современата музика, со цел студентот полесно да ги примени и да направи нивна соодветна замена во конкретна ситуација. - Задавање на различни транскрипции од поедноставни до посложени хармонски прогресии со цел да се развие внатрешниот хармонски слух. - Учење на хармонски прогресии во повеќе тоналитети, со цел студентот лесно да може да свири во различни тоналитети. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Изучување на симетрична скала, доминантна намалена и намалена, - Намален акорд со сите негови варијанти и заменици, - Изучување на познатата хармонска прогресија и рехармонизација од Џорџ Гершвин во повеќе тоналитети, - Три композиции, секоја од нив во два различни тоналитети и функционална анализа на истите, - Транскрипција на познати хармонски прогресии и нивна рехармонизација. 				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано (дома и во наставата)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 60 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања -теоретска настава, примери на табла и од музичката литература и нивна аудитивна презентација на пијано, аудио или видео систем	30 часови	
		15.2	Вежби	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	60 часови	

17.	Начин на оценување-Нумеричко					
	17.1.	Тестови			29 Бодови	
	17.2.	Колоквиуми			15 Бодови	
	17.3	Изработка на задачи			51 Бодови	
	17.4	Активност и учество			5 Бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				Задолжително присуство на предавањата и вежбите(најмногу по 4 изостаноци) и исполнување на обврските на предавањата и вежбите	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата				Анкета на студенти	
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mark Levine	<i>The Jazz Theory Book</i>	Sher Music Company, USA	1995
		2.	Paul Schmeling	<i>Berklee Music Theory Book 1, 2</i>	Hal Leonard Corporation	2011
		3.	Кирил Туфекчиевски	Авторски хармонски вежби		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 3
2.	Код	1П103
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеене
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфкчиевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретатиско насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.			
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции/аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства			
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови
		15.2	Вежби, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови
		16.2	Самостојни задачи	/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција.		

		3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано во контекст 3			
2.	Код	1П223			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Доц. м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано во контекст 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проширување на стекнатите вештини и достигнување на повисоко ниво на изведувачка техника на пијано. Продлабочување на знаењата преку поелаборирана фактура, карактерно фразирање, динамика, изучување на различни стилови на изведба. Запознавање со основи на импровизација на пијано, како и правење на аранжмани и пијано редуција на композиции за други инструменти или глас. Оспособување на студентите самостојно да го користат пијаното како средство за запознавање, анализирање и				

	интерпретирање на композициите од областа на популарните жанрови.			
11.	Содржина на предметната програма: Основи на мелодиска импровизација;основи на модална мелодија и хармонија и нивната примена во импровизацијата; обработка на дез стандарди и различни стилови на свирење; рехармонизација на композиции и изработка на аранжман/пијано редукција; технички вежби и етиди за унапредување на изведувачката техника;			
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	90 бодови (завршен испит)	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: √Импровизирање на мелодија врз зададена хармонска прогресија; √Изведба на дез стандард или композиција од друг популарен жанр со мелодија во десната рака и придружба во левата рака; √Изведба на една етида;		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Various authors	The Real Book (Fifth edition)	Hal Leonard	1999
	2.	Ray Santisi	Berklee Jazz Piano	Berklee Press	2009
	3.	Various authors	The Big Book of Jazz	Hal Leonard	1992
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ted Pease	Jazz Composition Theory and Practice	Berklee Press	2003
	2.	Tim Richards	Exploring Jazz Piano vol. 1 & vol. 2	Schott Music Ltd.	2005
	3.	/	/	/	/

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ритам и метрика 1			
2.	Код	1П211			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пееше			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	доц. м-р Влатко Нушев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма за предметот Ритам и метрика ќе биде, студентот да го разбере движењето како елементарен дел од музиката, да навлезе подлабоко во проблематиките со ритамот, полиритамот, метриката, полиметриката, темпото и политемпото, со цел да ги запознае и усоврши, но и да ги употреби како инспирација во креирање и негување на сопствен израз и музика. Да го развие својот ритмометрички слух и способност за препознавање на внатрешнапулсација.				
11.	Содржина на предметната програма: Ритам, полиритам, метрика, полиметрика, темпо, политемпо, пулсација.				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, учење дома, практична работа дома/изработка на испитните барања, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	ЗЕКТС x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време	20 + 10 + 15 + 15 + 30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретско-практична настава		20 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа		10 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		15 часови

		16.2	Самостојни задачи	15 часови
		16.3	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување-Нумеричко			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		25 бодови
	17.3.	Активност и учество		5 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50.9 бода	5 (пет) (Ф)
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (Е)
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (Д)
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (Ц)
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (Б)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетни листови , самоевалуација	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред.б рoј	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Peter Magadini	Polyrhythms - The musician's guide	Hal Leonard Publishing Corporation
	2.	Erich Bachträgl	Modern Rhythm & Reading Script	Helbling; 3 edition
	3.	Louis Bellson	- <i>Modern Reading Text in 4/4</i> - <i>Odd Time Reading Text</i>	Henry Adler publication
22.2	Дополнителна литература			
	Ред.б рoј	Автор	Наслов	Издавач
	1.			
	2.			
	3.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 4			
2.	Код	1П304			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Популарни жанрови – бас			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 3 – популарни жанрови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.				
11.	Содржина на предметната програма: Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.				
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 = 180			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 150 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	150 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Блуз скала од сите стапала во различна ритмика со гудало и пицикато. Тука се свират сите модуси кој ги содржи дурската скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах. Се свира на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Rhythm Changes прогресија во сите тоналитети, бас линија и импровизација. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Три песни од кои едната е rhythm changes форма другите две се познати стандарди со полесна хармонска прогресија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman</i>. 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.				
	2.					
	3.					
22.2	Дополнителна литература					
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж – популарни жанрови 4
2.	Код	1П264
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пење

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж – популарни жанрови 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слуховите претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Модуси и транскрипција на аранжмани- Добивање, слушање и пишување на сите модуси. Вежби за пеење во сите модуси. Транскрипција на аранжмани песни во сите модуси и жанрови.				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ЕКТС x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90= 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење	90 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко				
	17.1.	Тестови	90 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) <u>За завршен испит:</u>			

			<ul style="list-style-type: none"> • потпис • Освоени минимум 50% од континуираното оценување 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mark Harrison	<i>CONTEMPORARY EARTRAINING LEVEL TWO AUDIO (CD-PACK)</i>	Harrison Music Education Systems	1998
	2.	Mark McGrain	Music Notation (Berklee Guide)	Berklee press	1990
	3.	Mark Harrison	Contemporary Music Theory - Level Two: A Complete Harmony and Theory Method for the Pop and Jazz Musician	Harrison Music Education Systems	1995
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Roberta Radley	The "Real Easy" Ear Training Book	"O'Reilly Media, Inc."	2011
	2.	Steve Prosser	Essential Ear Training for the Contemporary Musician	Berklee Press	2000
	3.	Bruce E. Arnold	Ear Training One Note Complete	Muse Eek Publishing Company	2006

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Теорија на музиката со хармонија 4			
2.	Код	1П254			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Теорија на музика со хармонија 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<ul style="list-style-type: none"> - Студентите да се запознаат како со основната, така и со покомплексната теорија и хармонија на цез и популарната музика. - Преку изучување на црковните скали (модуси) и нивна употреба во различни композиции, студентите да стекнат способност да ја чујат, употребат и разликуваат бојата на секој од модусите поединечно. - Судентот да ги изучи покомплексните скали, преку практични примери да препознае каде може да ги употреби и да ги употреби на најкреативен начин. 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Да се изучат најупотребуваните каденци во цезот, популарнатата и современата музика, со цел студентот полесно да ги примени и да направи нивна соодветна замена во конкретна ситуација. - Задавање на различни транскрипции од поедноставни до посложени хармонски прогресии со цел да се развие внатрешниот хармонски слух. - Учење на хармонски прогресии во повеќе тоналитети, со цел студентот лесно да може да свири во различни тоналитети. 			
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Изучување на Вебор, пентатонска зголемена скала, нивна употреба во различен контекст и жанр, - Покомплексна рехармонизација на зададени хармонски прогресии. - Модална хармонска прогресија, - Педал , - Три композиции, секоја од нив во два различни тоналитети и функционална анализа на истите, - Транскрипција на познати хармонски прогресии и нивна рехармонизација. 			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано(дома и во наставата)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 60 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања -теоретска настава, примери на табла и од музичката литература и нивна аудитивна презентација на пијано, аудио или видео систем	30 часови
		15.2	Вежби	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови
		16.2	Самостојни задачи	30 часови
		16.3	Домашно учење	60 часови
17.	Начин на оценување-Нумеричко			
	17.1.	Тестови		29 Бодови
	17.2.	Колоквиуми		15 Бодови
	17.3.	Изработка на задачи		51 Бодови
17.4.	Активност и учество		5 Бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Задолжително присуство на предавањата и вежбите(најмногу по 4 изостаноци) и исполнување на обврските на предавањата и вежбите		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета на студенти		
22.	Литература			

Задолжителна литература					
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mark Levine	<i>The Jazz Theory Book</i>	Sher Music Company, USA	1995
	2.	Paul Schmeling	<i>Berklee Music Theory Book 1, 2</i>	Hal Leonard Corporation	2011
	3.	Кирил Туфекчиевски	Авторски хармонски вежби.		
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 4			
2.	Код	1П104			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретативно насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.				
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции, аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа				

13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време		30 + 60 = 90			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
			15.2	Вежби, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	/ часови	
			16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
17.4.	Завршен испит	80 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
Ред.б рој		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						
2.						

		3.			
--	--	----	--	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано во контекст 4			
2.	Код	1П224			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Доц. м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано во контекст 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Проширување на стекнатите вештини и достигнување на повисоко ниво на изведувачка техника на пијано. Продлабочување на знаењата преку поелаборирана фактура, карактерно фразирање, динамика, изучување на различни стилови на изведба. Запознавање со понапредно ниво на импровизација на пијано, како и правење на аранжмани и пијано редукција на композиции за други инструменти или глас. Оспособување на студентите самостојно да го користат пијаното како средство за запознавање, анализирање и интерпретирање на композициите од областа на популарните жанрови.				
11.	Содржина на предметната програма: Напредна мелодиска импровизација и импровизација во зададен идиом; обработка на чез стандарди и рехармонизација на композиции, како и изработка на аранжман/пијано редукција; технички вежби и етиди за унапредување на изведувачката техника;				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	90 бодови (завршен испит)		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: √Изведба на цез стандард или изведба на композиција од друг популарен жанр со импровизација врз хармонската прогресија на темата; √Изведба на изработениот аранжман/пијано редуција од композиција со дводелна или троделна форма; √Изведба на една етида;			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Various authors	The Real Book (Fifth edition)	Hal Leonard	1999
		2.	Ray Santisi	Berklee Jazz Piano	Berklee Press	2009
		3.	Various authors	The Big Book of Jazz	Hal Leonard	1992
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ted Pease	Jazz Composition Theory and Practice	Berklee Press	2003
		2.	Tim Richards	Exploring Jazz Piano vol. 1 & vol. 2	Schott Music Ltd.	2005
3.		/	/	/	/	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ритам и метрика 2
2.	Код	1П212
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеене

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	доц. м-р Влатко Нушев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ритам и метрика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма за предметот Ритам и метрика ќе биде, студентот да го разбере движењето како елементарен дел од музиката, да навлезе подлабоко во проблематиките со ритамот, полиритамот, метриката, полиметриката, темпото и политемпото, со цел да ги запознае и усвои, но и да ги употреби како инспирација во креирање и негување на сопствен израз и музика. Да го развие својот ритмометрички слух и способност за препознавање на внатрешнапулсација.				
11.	Содржина на предметната програма: Ритам, полиритам, метрика, полиметрика, темпо, политемпо, пулсација.				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, учење дома, практична работа дома/изработка на испитните барања, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	ЗЕКТС x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време	20 + 10 + 15 + 15 + 30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретско-практична настава	20 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	10 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување-Нумеричко				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50.9 бода		5 (пет) (Ф)	
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (Е)	
		од 61 до 70.9 бода		7 (седум) (Д)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (Ц)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (Б)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис 			

		Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови , самосвалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Peter Magadini	Polyrhythms - The musician's guide	Hal Leonard Publishing Corporation	1993
	2.	Erich Bachträgl	Modern Rhythm & Reading Script	Helbling; 3 edition	2003
	3.	Louis Bellson	- <i>Modern Reading Text in 4/4</i> - <i>Odd Time Reading Text</i>	Henry Adler publication	1985
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 5			
2.	Код	1П305-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Популарни жанрови – бас			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 4 – популарни жанрови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како				

	солист,музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.			
11.	Содржина на предметната програма: Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.			
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 = 240		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 210 = 240		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови
		16.2	Самостојни задачи	/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)	210 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Симетрична скала од сите стапала во различна ритмика со гудало и пицикато. Тука се свират сите модуси кој ги содржи дурската скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах. Се свира на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Прогресија на познат стандард, во сите тоналитети, бас линија и импровизација. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Четири песни/стандарди со покомлексна хармонска прогресија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman</i>. 		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Импровизација 1			
2.	Код	1П001			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги запознае студентите со основните техники на импровизацијата како средство за изразување на музичките концепти, идеи и емоции. Преку изучување на овој предмет, студентите ќе се стекнат со основни знаења и вештини за импровизирањето и неговата примена како спонтан креативен процес на создавање музика во моментот на нејзиното изведување, како и спонтан одговор на музицирањето на други музичари.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на скали и акорди во сите тоналитети и нивна изведба во различни ритмички структури, модуси и нивна употреба, акордски инверзии, градење на мелодија, фразирање (започнување и завршување на фраза), мелодиски и ритмички варијации, ритмичка интеракција, развивање на слухот и музичката меморија, транскрибирање и изведба на познати соло транскрипции од значајни автори, особености на разни стилови и жанрови, развивање на музичката фантазија.				
12.	Методи на учење: Групна и индивидуална практична работа со студентите, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.				

13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ЕКТС x 30 = 150			
14.	Распределба на расположивото време		30 + 90 + 30 = 150			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
			15.2	Вежби, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	90 часови	
			16.3	Домашно учење (вежбање)	30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
17.4.	Завршен испит			80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност во посетување на наставата. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ☒ Импровизација на 3 (три) зададени стандарди, теми или хармонски прогресии.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци, за соодветниот инструмент. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						
2.						

		3.			
--	--	----	--	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Компонирање и аранжирање популарна музика 1				
2.	Код	1П271				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар		Број на ЕКТС- кредити	5	
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за композирање дела во простите форми на популарните жанри, нивно аранжирање и соодветно запишување во музичка партитура.					
11.	Содржина на предметната програма: Мотив и работа со мотив. Фраза. Реченица. Период. Тема. Улогата на музичките изразни средства (мелодија, хармонија, ритам, метар, регистар, тембр, слог/фактура, динамика, кулминација) и нивната взаемна поврзаност и условеност во обликувањето на целината. Хармонска макро прогресија. Правила за <i>chord scale</i> . Поставување на акорди во клавирска фактура: <i>four way close, drop 2, drop 3, drop 2+4. Low limit interval</i> , правилно простирање на акордите. Сооднос меѓу мелодија и придружба.					
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови					
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 = 150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 90 часа самостојна работа 30 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	0		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0		
		16.2.	Самостојни задачи	90 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60 бода	

	17.3.	Активност и учество			10бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис - изработка на најмалку една сопствена тема во форма на период и нејзин комплетен запис во форма на партитура за хармонски инструмент или комбинација од монодиски/глас и хармонски - интегрална изведба на делата во живо или со снимка - презентација и одбрана на горенаведените трудови				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William Russo , Jeffrey Ainis , David Stevenson	Composing Music: A New Approach	Barnes & Noble, Inc.	1988
		2.	/	The Real Book	Real Book Press, Syosset, N.Y.	1980-1984
		3.	Пејовски, И.	Хармонски основи на цезот	СОКОМ	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Reginald Smith Brindle	Musical Composition	Oxford University Press	1986
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 5				
2.	Код	1П105				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови 4				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретациско насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.					
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции/аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблиите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови
17.4.	Завршен испит				80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест)(E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 6			
2.	Код	1П306-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – бас			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 5 – популарни жанрови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.			
11.	Содржина на предметната програма: Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.			
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 = 240		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 210 = 240		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови
		16.2	Самостојни задачи	/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)	210 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Целостепена скалата од сите стапала во различна ритмика со гудало и пицикато. Тука се свират сите модуси кој ги содржи дурската скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах. Се свират на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Прогресија на познат стандард во сите тоналитети, бас линија и импровизација. 		

				<ul style="list-style-type: none"> ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Четири песни/стандарди со покомлексна хармонска прогресија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman</i>. 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.			
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Импровизација 2			
2.	Код	1П002			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Импровизација 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги запознае студентите со основните техники на импровизацијата како средство за изразување на музичките концепти, идеи и емоции. Преку изучување на овој предмет, студентите ќе се стекнат со основни знаења и вештини за импровизирањето и неговата примена како спонтан креативен процес на создавање музика во моментот на нејзиното изведување, како и спонтан одговор на музицирањето на други музичари.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на скали и акорди во сите тоналитети и нивна изведба во различни ритмички структури, модуси и нивна употреба, акордски инверзии, градење на мелодија, фразирање (започнување и завршување на фраза), мелодиски и				

	ритмички варијации, ритмичка интеракција, развивање на слухот и музичката меморија, транскрибирање и изведба на познати соло транскрипции од значајни автори, особености на разни стилови и жанрови, развивање на музичката фантазија.				
12.	Методи на учење: Група и индивидуална практична работа со студентите, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 = 150			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 90 + 30 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	90 часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност во посетување на наставата. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Импровизација на 3 (три) зададени стандарди, теми или хармонски прогресии.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци, за соодветниот инструмент. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.		
		2.			
		3.			
22.2	Дополнителна литература				

	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Компонирање и аранжирање популарна музика 2			
2.	Код	1П272			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар		Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Компонирање и аранжирање популарна музика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за композирање дела во простите форми на популарните жанри, нивно аранжирање и соодветно запишување во музичка партитура.				
11.	Содржина на предметната програма: Прости форми (едноделна, дводелна, триделна). Принципи на варирање на тематскиот материјал (фактурно, хармонско итн.) <i>Background writing</i> . Основни форми на полифонизација. Поставување на акордите во <i>four part writing with available note; spread, double lead</i> .				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 90 часа самостојна работа 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		0
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		0
		16.2.	Самостојни задачи		90 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часа

17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - потпис - изработка на најмалку една сопствена тема во проста дводелна, триделна или дводелна репризна форма и нејзин комплетен запис во форма на партитура за хармонски инструмент или комбинација од монодиски/глас и хармонски - интегрална изведба на делата во живо или со снимка - презентација и одбрана на горенаведените трудови 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	William Russo , Jeffrey Ainis , David Stevenson	Composing Music: A New Approach	Barnes & Noble, Inc.
		2.	/	The Real Book	Real Book Press, Syosset, N.Y.
	3.	Пејовски, И.	Хармонски основи на цезот	СОКОМ	
	2001				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		Reginald Smith Brindle	Musical Composition	Oxford University Press	
2.					

		3.				
--	--	----	--	--	--	--

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 6				
2.	Код	1П106				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови 5				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретативно насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.					
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции/аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблиите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови		
		15.2	Вежби, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови		
		16.2	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови		
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови

	17.4.	Завршен испит			80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература						
	Задолжителна литература						
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.				
		2.					
		3.					
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
3.							

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 7	
2.	Код	1П307-22	
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Популарни жанрови – бас	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 6 – популарни жанрови			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.</p>				
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 ЕКТС x 30 = 210			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 180 = 210			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	180 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<p>1. Редовност во посетување на наставата</p> <p>2. Настап на најмалку една продукција</p> <p>3. Програмата за завршниот испит содржи:</p>			

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Алтерирана (alt.) скала од сите стапала во различна ритмика. Тука се свират сите модуси кој ги содржи оваа скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Подготовка на десет песни со сопствен аранжман напишани во програмот сибелиус, истите одсвирени со сопствен бенд. ✓ Снимен материјал во времетраење од 45 минути, за дипломскиот испит. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах . Се свира на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman</i>. 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Импровизација 3			
2.	Код	1П003			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Импровизација 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Имплементирање на импровизаторска техника со користење на: TRIADS(квинтакорди), UPPERSTRUCTURE TRIADS, PENTATONICS(пентатоники)			
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со triads, pentatonics. Вовед во тоа како се користат во Real Time во креирање соло и кои бенефиции може да ги има студентот. Користење примери, следење и предавање од реномирани книги за импровизација(ги има книгите во поглавјето 22).			
12.	Методи на учење: Првата половина од семестарот се работи на TRIADS. Првиот час е наменет на теорија и објаснување теоретски на поглавјето TRIADS. Потоа се задаваат примери кои студентот треба дома да ги вежба и заедно со менторот во понатамошните часови практично ги проследуваат сите варијанти и пермутации што излегуваат од поглавјето triads. Втората половина е наменета за PENTATONICS. Еден час теорија и запознавање и потоа следи Real Time вежби , Tips and Tricks, со цел да се подобри креацијата на студентот кога импровизира. Вклучено е еден или два цез стандарди (менторот одбира кои), еден блуз на кои студентите ќе импровизираат и ќе пробуваат да ги користат ново научените поглавја			
*13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 + 30 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
17.4.	Испит на крај од семестар. усно(Свирење, Пеење) на зададениот цез стандард со употреба на техниките што се ушеле во текот на семестарот		80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присутност работа на студентот во текот на целиот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	JarryBergonzi	Melodic Structure		
		2.	JarryBergonzi	Pentatonics		
	3.	Mark Levine	Jazz Theory			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Компонирање и аранжирање популарна музика 3			
2.	Код	1П273			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар		Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Компонирање и аранжирање популарна музика 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за композирање дела во простите форми на популарните жанри, нивно аранжирање и соодветно запишување во музичка партитура.				
11.	Содржина на предметната програма: Остинатни форми. Полифони фактури; контрапунктска мелодија. Поим Рехармонизација. <i>HI-LO</i> рехармонизација. Рехармонизација заснована на дијатонски <i>approach</i> и <i>target</i> ноти. Рехармонизација по <i>William Russo. Part soli</i> фактура.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 90 часа самостојна работа			

		30 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторинумски), семинари, тимска работа	0		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0		
		16.2.	Самостојни задачи	90 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		30 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бода		
	17.3.	Активност и учество		10бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - потпис - изработка на најмалку една сопствена композиција со примена на горенаведените постапки - изработка на рехармонизација на најмалку еден стандард во <i>part soli</i> фактура - интегрална изведба на делата во живо или со снимка - презентација и одбрана на горенаведените трудови 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William Russo, Jeffrey Ainis, David Stevenson	Composing Music: A New Approach	Barnes & Noble, Inc.	1988
2.	/	The Real Book	Real Book Press, Syosset, N.Y.	1980-1984		

		3.	Пејовски, И.	Хармонски основи на џезот	СОКОМ	2001
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Bill Dobbins	Jazz Arranging and Composing	Advance Music	2015	
	2.					
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 7				
2.	Код	1П107				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеене				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови б				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретативно насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.					
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции/аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеене на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблиите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства					
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава			30 часови
		15.2	Вежби, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			/ часови

		16.2	Самостојни задачи	/ часови
		16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови
17.	Начин на оценување – Нумеричко			
17.1.	Тестови			/ бодови
17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
17.3.	Активност и учество			20 бодови
17.4.	Завршен испит			80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач
	1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.		
	2.			
	3.			
22.2	Дополнителна литература			
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач
	1.			
	2.			
	3.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичка продукција 1	
2.	Код	1П291	

3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење. Изборен: Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Задолжителен: Четврта година/седми семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Александар Димитријеvски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за снимање и обработка на аудио сигнали во едно тонско студио и изработка на продукцијски мастер микс за композиции од различни жанрови, стилови и музички концепти.				
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на звук. Аудио и МИДИ сигнал. Тонско студио, концепт, видови и намена. Хардверски и софтверски компоненти во едно тонско студио и нивна примена. Импортирање и експортирање на WAV, AIFF, MPEG видови на аудио формати и нивно конвертирање од еден во друг. Сечење, копирање, ставање на различни позиции и бришење на аудио сигнали. Работа со музичка апликација AUDACITY. Изработка на снимки од композиции.				
12.	Методи на учење: Предавања, практична работа и вежби, анализа на примери од разни музички продукции на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, изработка на семинарски трудови.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ЕКТС x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична и теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување - нумеричко				
	17.1.	Тестови	0 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	90 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (Ф)	
		од 51 до 60.9 бода		6 (шест) (Е)	

		од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (Д)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (Ц)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (Б)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит :</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавна презентација на реализираните задачи			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Alek Nisbet Prevod: Aleksandar Todorovic	The Technique Of The Sound Studio Prevod: Snimanje I obrada zvuka	Focal Press, London Prevod- univerzitet umetnosti u Beogradu	1988 Prevod- 1990
	2.	Миле Серафимовски	Обработка на аудио сигналот	Т.П. „ Студио ЕМИТЕР “	1999
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
22.	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Roey Izhaki	Mixing Audio – Concepts, Practicies and Tools	Focal Press	2007
	2.	Bob Katz (Robert A. Katz)	Mastering Audio – The Art and The Sience, Second edition	Focal Press	2007
	3.	Bobby Owsinski	The Recording Engineer’s Handbook, Second Edition	Delmar	2009
	4.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Бас 8	
2.	Код	1П308-22	

3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – бас			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година/семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Бас 7 – популарни жанрови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е да ги развие на високо техничко и музичко ниво индивидуалните способности на студентот, да го развие во најголема можна мерка неговиот музички потенцијал и да го подготви за успешно вклучување во светот на професионалната музика. Преку изучување и интерпретирање на дела од различни стилови и музички форми на популарните жанрови се поттикнува и охрабрува неговиот креативен потенцијал, а воедно се обучува и се стекнува со знаења и вештини потребни за делување во сите сфери на музичката професија како солист, музичар во оркестар (состави) или придружувач. За таа цел се развиваат и негуваат различните изведувачки сегменти, како што се: ансамблово музицирање, солистичко музицирање, импровизација, транспонирање, читање а виста, создавање индивидуален репертоар и сопствена музичка визија.				
11.	Содржина на предметната програма: Продукција и квалитет на тон, развивање на техниката на лева рака, техниката на десна рака, развивање на слухот во врска со инструментот, развивање на чувството за ритам и темпо, скали и акорди, акордски симболи, разбирање на хармонијата во релација со импровизацијата, учење и интерпретација на различни етаблирани стилови и традиции, интеракција, развивање на сопствен музички јазик и стил, познавање на репертоар, транспонирање и читање а виста.				
12.	Методи на учење: Индивидуална работа со студентите, практична демонстрација, аудио и видео презентација, консултации, самостојна работа, изведувачка пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7 ЕКТС x 30 = 210			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 180 = 210			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови	
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/ часови	
		16.2	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3	Домашно учење (вежбање)	180 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	1. Редовност во посетување на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Augmented скала од сите стапала во различна ритмика. Тука се свират сите модуси кој ги содржи оваа скала. Има 4 различни ритмики во swing feel: четвртински, триолски, осмински и шеснаестински. ✓ Подготовка на десет песни со сопствен аранжман напишани во програмот „Сибелиус“, и изведба на истите со сопствен бенд. ✓ Изработена музичка скрипта со 20 стандарди. ✓ Транскрипција на бас линија и бас соло од познати изведувачи. ✓ Еден став од шесте свити на Ј.С.Бах . Се свира на три различни начини: класично, swing, импровизација и бас линија врз постоечката хармонија. ✓ Прима Виста од книгата: Reading Contemporary Electric Bass Rhythms, <i>Berklee, Rich Appleman</i>. 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стандарди од ерата и стилот на Блузот, Џезот, Латино, Модерниот џез, Поп и Рок музиката и фузионираните правци. Изборот на делата зависи од педагошката оправданост, можностите и афинитетот, за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Импровизација 4			
2.	Код	1П004			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми		Број на ЕКТС- кредити	4

		семестар		
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Импровизација 3		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите би добиле поголема креација во импровизирање			
11.	Содржина на предметната програма: Се работи на една од книгите на JarryBergonzi(Treasure of intervals), Богатството на интервалите. Доста применета (напредна) техника во солирање, но исто така и компонирање.			
12.	Методи на учење: Првите два часа објаснување како да се следи книгата и како да се користи. Воедно и теорија доколку е потребно за тоа како може да се користат интервалите и како треба да се вежбаат. Потоа следи практична примена и вежбање на многу патерни земени од книгата(treasure of intervals), но и креирање и пишување на оригинални патерни на секој од студентите. Одбирање на еден или два чез стандарди(менторот одбира кои ќе бидат) и имплементирање на интервалските патерни и пробување да се добие оригинална креација			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 + 30 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
17.4.	Испит на крај од семестар. усно(Свирење, Пеење) на зададениот чез стандард со употреба на техниките што се учеле во текот на семестарот		80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присутност работа на студентот во текот на целиот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	JarryBergonzi	Treasure of intervals		
		2.	Mark Levine	Jazz theory		
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Компонирање и аранжирање популарна музика 4			
2.	Код	1П274			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар		Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Компонирање и аранжирање популарна музика 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за композирање дела во простите форми на популарните жанри, нивно аранжирање и соодветно запишување во музичка партитура.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Upper Structure Triad. Cluster. Voicing in Forths. Four Part Writing with double coupling.</i> Рехармонизација заснована на недијатонски, релативизирани <i>approach</i> и <i>target</i> ноги. Модална рехармонизација. Лидиски концепт. <i>Backward.</i> Органуми.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 = 150 часа			

14.	Распределба на расположивото време	30 часа предавања 90 часа самостојна работа 30 часа учење дома				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0		
		16.2.	Самостојни задачи	90 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	30 бода			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бода			
	17.3.	Активност и учество	10бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис - изработка на најмалку еден сопствен аранжман на цез стандардсо примена на горенаведените техники на рехармонизација - интегрална изведба на делата во живо или со снимка - презентација и одбрана на горенаведените трудови				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William Russo , Jeffrey Ainis , David Stevenson	Composing Music: A New Approach	Barnes & Noble, Inc.	1988
2.	/	The Real Book	Real Book Press, Syosset,	1980-1984		

					N.Y.	
		3.	Пејовски, И.	Хармонски основи на цезот	СОКОМ	2001
22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bill Dobbins	Jazz Arranging and Composing	Advance Music	2015
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл – популарни жанрови 8				
2.	Код	1П108				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	Вонр. проф. м-р Иван Иванов, вонр. проф. м-р Кирил Туфекчиевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Ансамбл – популарни жанрови 7				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел изучување на основите на вокалната и инструменталната интерпретација на делата од популарните жанрови за различни состави (вокални и вокално-инструментални) и стекнување вештини за ансамбловата изведба на истите со соодветно стилско и интерпретативно насочување. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење.					
11.	Содржина на предметната програма: Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите (оригинални дела, транскрипции, аранжмани). Совладување на основните елементи на ансамбловото музицирање: интонација, ритмичка ускладеност, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, фразирање, артикулација. Вокална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Повеќегласно пеење на дела од популарни жанрови (помали вокални групи) а капела и со инструментална придружба. Инструментална интерпретација на дела од популарните жанрови со соодветен стилски и жанровски пристап. Инструментална интерпретација на дела од популарни жанрови во ансамбли (помали инструментални – комбо – состави). Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што ансамблите ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства					
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава			30 часови
		15.2	Вежби, тимска работа			/ часови

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	/ часови	
			16.2	Самостојни задачи	/ часови	
			16.3	Домашно учење (вежбање)	60 часови	
17.	Начин на оценување – Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/ бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
17.4.	Завршен испит	80 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест)(E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Изведба на 2 (два) стандарди за вокално или инструментално дуо со придружба.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи и концерти.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за овој тип на состави, оригинални композиции, транскрипции и аранжмани, од сите стилови и правци на музиката од областа на популарните жанрови. Изборот на делата и програмата се прави за секој ансамбл поединечно, во зависност од педагошката оправданост и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во него.			
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичка продукција 2	

2.	Код	1П292		
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење.</p> <p><u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.</p>		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Задолжителен: Четврта година/осми семестар Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 3
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Александар Димитријевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музичка продукција 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за снимање и обработка на аудио сигнали во едно тонско студио и изработка на продукцијски мастер микс за композиции од различни жанрови, стилови и музички концепти.			
11.	Содржина на предметната програма: Влезни и излезни аудио сигнали. Снимање на микрофонски и линијски сигнали. Местење на нивоата и панорамите на сигналите пред, за време и после снимањето. Обработка на снимените аудио сигнали, нивно сечење, копирање, ставање на различни позиции и бришење. Миксање (мешање) на неограничен број снимени линии. Користење на динамички и ефект процесори во физичка и виртуелна (plug – in) форма. Експортирање на финален продукцијски микс и негова обработка до мастер спремен за размножување на различни видови на носачи на звук			
12.	Методи на учење: Предавања, практична работа и вежби, анализа на примери од разни музички продукции на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, изработка на семинарски трудови.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ЕКТС x 30 = 90		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-практична настава	30 часови
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	0 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови
		16.2	Самостојни задачи	30 часови
		16.3	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување - нумеричко			
	17.1.	Тестови		0 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		90 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит		0 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (Ф)

		од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (Е)		
		од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (Д)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (Ц)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (Б)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит (доколку студентот не освоил предна оценка од континуираното):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самовалуација, јавна презентација на реализираните задачи			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Alek Nisbet Prevod: Aleksandar Todorovic	The Technique Of The Sound Studio Prevod: Snimanje I obrada zvuka	Focal Press, London Prevod- univerzitet umetnosti u Beogradu	1988 Prevod-1990
	2.	Миле Серафимовски	Обработка на аудио сигналот	Т.П. „ Студио ЕМИТЕР “	1999
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
22.	Дополнителна литература				
	Ред.бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Roey Izhaki	Mixing Audio – Concepts, Practicies and Tools	Focal Press	2007
	2.	Bob Katz (Robert A. Katz)	Mastering Audio – The Art and The Sience, Second edition	Focal Press	2007
	3.	Bobby Owsinski	The Recording Engineer’s Handbook, Second Edition	Delmar	2009
	4.				